

w/m
ul. Ursynowska 46.

WIADOMOŚCI

ZWIĄZKU POLSKICH ZRZESZEŃ TECHNICZNYCH I ZWIĄZKU POLSKICH CZASOPISM TECHNICZNYCH I ZAWODOWYCH

ROK VII

WARSZAWA, 23 czerwca 1931 r.

Nr. 22

STOWARZYSZENIA TECHNICZNE ZRZESZONE

Stowarzyszenie Techników Polskich
w Warszawie.

Polskie Towarzystwo Politechniczne
we Lwowie.

Związek Polskich Inżyn. Kolejowych
Krakowskie Tow. Techniczne.

Stow. Elektryków Polskich.

Polskie Stow. Inżyn. i Techn. województwa Śląskiego.

Stowarzyszenie Polskich Inżynierów
Górnich i Hutniczych.

Stow. Techników w Sosnowcu.

Stow. Techników Polskich w Wilnie.
Stowarzyszenie Inżynierów i Architektów
w Poznaniu.

Stowarz. Techników w Poznaniu.

Stowarzyszenie Techników województwa
Lubelskiego.

Stowarzyszenie Inżynierów i Techników
ziemi Radomskiej.

Wołyńskie Stowarzyszenie Techników
w Łucku.

Związek Inżynierów Drogowych.

Stowarzyszenie Polsk. Inż. Przem.
Naitowego w Borystawiu.

Sekcja Techniczna Towarzystwa
Wiedzy Wojskowej.

Stowarzyszenie Techników Pol-
skich w Bydgoszczy.

Związek Techników Polskich w Czę-
stochowie.

Stow. Techników Polskich
w Toruniu.

Kujawskie Stowarzyszenie Techni-
ków we Włocławku.

Koło Techników w Ostrowcu.

Koło Techn. w Starachowicach.

Stow. Techników w Grudziądzu.

Stowarzyszenie Techników województwa
Kieleckiego.

Stowarzyszenie Inżynierów Pola-
ków w Ameryce.

Stowarzyszenie Techn. Okręgu
Skarżysko-Kamienna.

Koło Architektów w Warszawie.

Związek Inżynierów Chemików Rze-
czypospolitej Polskiej.

TREŚĆ:

Sprawozdanie Z. P. Z. T. za rok 1930 A-61

Sprawozdanie Krakowskiego Towarzystwa Technicznego za czas
od 1.III — 31.V 1931 A-63

Streszczenie odczytu inż. F. Bąkowskiego p. t. „Zespoły grzejne
i zastosowanie ich w budynkach fabrycznych“ A-64

REDAKCJA I ADMINISTRACJA: WARSZAWA, ULICA CZACKIEGO 5.

Konto czekowe P. K. O. 5878.

OGŁOSZENIA: $\frac{1}{1}$ str. 140 zł., $\frac{1}{2}$ str. 85 zł., $\frac{1}{4}$ str. 55 zł., $\frac{1}{8}$ str. 30 zł., $\frac{1}{16}$ str. 18 zł.
Prenumerata za kwartał zł. 1. Cena Nr. 22 — 25 gr.

Członkowie Zrzeszonych Stowarzyszeń wpłacają ulgową prenumeratę
przez swe Stowarzyszenia.

Za prenumeratę dodatku Kroniki Technicznej 4 zł. kwartalnie
Cena pojedynczego numeru 1. — zł.

STOWARZYSZENIE TECHNIKÓW POLSKICH

w Warszawie

KONTO — P. K. O. Nr. 128.

I. POSIEDZENIE TECHNICZNE.

W piątek dnia 26 czerwca r. b. o godz. 8-jej wiecz. w Wielkiej sali gmachu Stowarzyszenia Techników Polskich w Warszawie (Czackiego 3-5) odbędzie się ostatecznie przed wakacyjne posiedzenie techniczne, na którym dr. SZULCE wygłosi odczyt p. t.: „Modernizacja palenisk przemysłowych“.

KOMUNIKAT

Kancelarja S-nia uprasza P. P. Członków o wpłacanie składek, przypominając jednocześnie, że dnia 1 lipca r. b. wstrzymana będzie wysyłka pism technicznych ym P. P. Członkom, którzy do tej daty nie uiszczą składki za kwartał II-gi r. b.

POSADY WAKUJĄCE:

48 — Państwowa Wyższa Szkoła Budowy Maszyn i Elektrotechniki w Poznaniu poszukuje na 1 września 1931 r. asystenta do laboratorium elektrotechnicznego, który by samodzielnie mógł prowadzić ćwiczenia z grupami.

Jednocześnie musiałby pomagać jako asystent w laboratorium fizykalnym.

Wymagane:

1. dyplom inżyniera elektryka lub technologa-elektryka lub równoważne dyplomy szkół innych, lub

2) wykazanie się odpowiednią praktyką w laboratorjach maszyn elektrycznych i laboratorjach fizykalnych.

Pobory według IX stopnia służbowego pragmatyki państwowej.

POSZUKUJĄ PRACY:

43 — INŻYNIER-MECHANIK z praktyką warsztatową, biurową, techniczną, ogólnoadministracyjną na odpowiedzialnych stanowiskach, obeznany z nowoczesnymi metodami pracy. Gwarancja wydajnej pracy. Laskawe propozycje proszę kierować do redakcji pisma pod nr. 43.

Komunikaty Stowarzyszeń Zrzeszonych i Kół

KOŁO SAMOCHODOWE przy stowarzyszeniu Techników Polskich w Warszawie zawiadamia:

Wobec zatwierdzenia Regulaminu Koła przez Walne Zebranie Stowarzyszenia Techników w dniu 27. III. 1931 roku Koło rozpoczyna swoją oficjalną działalność.

Władze Koła na rok 1931.

Prezes: inż. pułk. K. Meyer Królewska 18.

V. — prezes: inż. T. Paszewski Mochackiego 4 m. 1

Skarbnik: inż. A. Rosciszewski Włochy pod Warszawą ul. Małe Łuki 10

Sekretarz: inż. L. Śliwowski Nowogrodzka 26

Delegat Koła do Rady Delegatów Stowarzyszenia: inż. J. Śmi-gielski Koszykowa 22

Delegat Koła do Rady Naukowo Technicznej: inż. T. Hennel F. S. „Urzus“ w Czechowicach

Komisja Rewizyjna: p. M. Bogusławski Świętokrzyska 28 m. 8

Zebrań i konferencji dotychczas odbyte:

25. II. 31. Odczyt inż. F. Brodowskiego „O silniku Saurer'a“.

17. III. 31. Odczyt p. J. Chacińskiego „Organizacja obsługi samochodów“.

Polska Bibliografia Techniczna.

- P** 1931 92 (Drexler Ignacy prof.)
B Archkt. i Bud. Nr. 1
T **TOLWIŃSKI TADEUSZ** prof. Ś. p. prof. Ignacy Drexler. 340 sł+1 rys.
- P** 1931 725 75
B Archkt. i Bud. Nr. 1
T Nowy dom zdrojowy w Ciechocinku. -r20 sł+10 rys.
- P** 1931 72 399
B Archkt. i Bud. Nr. 1
T **LUBIŃSKI P. M. R. J.** Neutra o architekturze amerykańskiej 1040 sł+10 cys.
- P** 1931 728
B Archkt. i Bud. Nr. 1
T **OZENFANT.** Cel architektury mieszkalnej — służyć (fragment z dzieła „Arch“, Bilan des arts modernes en France) (Tlum. Ł. i W) 540 sł.
- P** 1931 728,1
B Archkt. i Bud. Nr. 1
T **TOŁŁOCZKO K.** inż. Osiedle dziennikarskie na Żoliborzu. 390 sł+12 rys.
- P** 1931 728,1
B Archkt. i Bud. Nr. 1
T Opis techniczny osiedla dziennikarskiego w Warszawie. 270 sł.
- P** 1831 902.6(45)+720(45)
B Archkt. i Bud. Nr. 1
T **MARCOIN H.** Nowe wykopaliska Rzymu. 3430 sł+29 rys.
- P** 1931 628.9
B Archkt. i Bud. Nr. 1
T **IGNATOWICZ. — ZAWILEJSKI B.** Przegląd nowych postępów w technice oświetlenia. 2100 sł+26 rys.
- P** 1931 621.87
B Archkt. i Bud. Nr. 1
T Instalacje dźwigowe w gmachu Chrysler Building w Nowym Jorku. 1510 sł.
- P** 1931 728.1
B Archkt. i Bud. Nr. 1
T Domy Warszawskiej Spółki Mieszkaniczej na Żoliborzu proj. arch. B. S. Brukalskich +30 rys.
- P** 1931 338.4+664.12
B Gaz. Cukr. Nr. 1-2
T Z. P. Rok 1930. 720 sł
- P** 1931 338.4+664.12
B Gaz. Cukr. Nr. 1-2
T **I. D. Rozbudowa** cukrowni polskich w r. 1930. 1870 sł
- P** 1931 664 12+621.311
B Gaz. Cukr. Nr. 1-2
T St. St. Postępy elektryfikacji napędów cukrowniczych w 1930 r. 1370 sł.
- P** 1931 664.12+338.4
B Gaz. Cukr. Nr. 1-2 i 3
T **IWASIEWICZ JAN.** Dzisiejsze cukrownictwo rosyjskie w teorii i praktyce. 3740 sł+4 tabl.
- P** 1931 338.4+6.12
B Gaz. Cukr. Nr. 1-2
T St. G. Kilka spostrzeżeń z ubiegłej kampanji z Kutnowskiego. 1300 sł.
- P** 1931 631.8+664.12
B Gaz. Cukr. Nr. 4 i 12
T **DZIEDZIC JÓZEF** inż. Doświadczenia nawozowe w Ordynacji „Przeworsk”. 2170 sł+8 tabl.
- P** 1931 664.1
B Gaz. Cukr. Nr. 5
T **LICIŃSKI H. dr.** Uwagi o ciągłej defekacji. 1080 sł+3 rys.
- P** 1931 664.1.03
B Gaz. Cukr. Nr. 6
T **SMOLEŃSKI K.** prof. i **WERKENTHINOWNA M.** inż. O nowym sposobie oczyszczania soków według prof. D. Teatiniego. 4290 sł+5 rys.+8 tabl.
- P** 1932 664.15
B Gaz. Cukr. Nr. 6
T **REICHER W.** inż. Notatka o wartości opalowej melasu. 370 sł+1 tabl.
- P** 1931 621.39+654.9+664.12
B Gaz. Cukr. Nr. 7
T **ŚLIWIŃSKI STANISŁAW.** Sygnalizacja świetlna do kontroli ruchu cukrowni. 4200 sł.+13 rys.+3 tab.

„HUTNIK”

**Miesięcznik Organizacji Hutniczych
Warszawa Mazowiecka 5.**

Ukazał się zeszyt 6 „Hutnika”, miesięcznika organizacji hutniczych, zawierający w dziale technicznym artykuły: „Zasyp do wielkiego pieca stożkiem gardzielowym” J. Sarek’a, „Wskaźnik biegu wielkiego pieca” G. Stromengera, „Glin i żelazo” I. Feszczenko-Czopińskiego i E. Perchorowicza, „Podział odpowiedzialności za bezpieczeństwo pracy w hutnictwie” J. Pionczyka.

W dziale gospodarczym poza obszernym sprawozdaniem z działalności hut w maju r. b. znajdujemy artykuły: „Kontrola życia gospodarczego przedsiębiorstw” Z. Warczewskiego, „Zmiany taryfy C. F. R. a nasz eksport żelaza do Rumunii” J. Butlera, „Portfel zamówień polskiego hutnictwa żelaznego w latach 1927-1930” J. Ignaszewskiego, „Statystyka nieszczęśliwych wypadków” W. Drozdowskiego.

Przegląd zagranicznych wydawnictw technicznych szczegółowa statystyka hutnictwa polskiego oraz interesująca kronika dopełniają całość wspomnianego zeszytu.

WIADOMOŚCI ZWIĄZKU POLSKICH ZRZESZEŃ TECHNICZNYCH

Rok VII.

Warszawa, 23 czerwca 1931 r.

Nr. 22

SPRAWOZDANIE

Związku Polskich Zrzeszeń Technicznych za r. 1930. Rok istnienia VI.

A. Skład Związku.

Przyjęto do Związku Stowarzyszenie Techników Okręgu Skarżysko-Kamienna. Na 1. I. 1931 r. Związek liczył 27 Stowarzyszeń obejmujących około 6700 członków.

B. Skład Zarządu P. Z. T. na rok 1930-31.

Zarząd Związku stanowili: Prezes inż. St. Rybicki, Prezes Polskiego Towarzystwa Politechnicznego, Vice-Prezesi: inż. Antoni Kamiński, i inż. St. Rodowicz, Sekretarz Generalny: inż. Józef Różański, Skarbnik: inż. Myszczyński, Członkowie Zarządu: prof. dr. inż. Bohdan Deryng, inż. Stanisław Gadomski, inż. Janusz Kaliński, inż. Wiktor Maćkowiak.

Komisję Rewizyjną stanowili Członkowie: p.p. inż. Górkiewicz, inż. Iwanicki, inż. Klarner, i inż. K. Straszewski, jako zastępca.

C. Zjazdy Delegatów.

Odbyto dwa Zjazdy Delegatów: XI-ty dnia 14 czerwca 1930 r. w Warszawie przy udziale 23 delegatów, reprezentujących 19 Stowarzyszeń i Zarząd Związku, oraz XII-ty dnia 25 i 26 października 1930 roku we Lwowie przy udziale 23 delegatów reprezentujących 15 Stowarzyszeń i Zarząd Związku.

D. Udział w FIS'ie

W dniu 20 i 21 czerwca 1930 roku odbył się V-ty Kongres Federacji Inżynierów Słowiańskich przy udziale delegacji polskiej, w skład której wchodził: p. p. St. Rybicki, A. Kamiński, St. Rodowicz, J. Różański i A. Litoński.

Na powyższym Kongresie Związek Polskich Zrzeszeń Technicznych złożył przewodnictwo FIS'a w ręce Czechosłowackiego Związku Inżynierów i Architektów.

Przedłożone przez Związek Polskich Zrzeszeń Technicznych Sprawozdanie zostało przez Kongres przyjęte przyczem wyrażono Związkowi podziękowanie. (Patrz Sprawozdanie z V-go Kongresu FIS'a Nr. 31—32 „Wiadomości Związku P. Z. T.“ z 1930 roku).

Sprawy rozpatrywane na Zjazdach Delegatów.

1. Sprawa Słowiańskiego Słownika Technicznego
Na skutek uchwał FIS'a, Związek przystąpił do organizowania i opracowania polskiej części Słowiańskiego Słownika Technicznego. Zdecydowano szemat słownika przyjęć zgodny z Akademią Nauk Technicznych i układ powyższy zaproponować innym Narodom Słowiańskim. Zapoczątkowano gromadzenie funduszu. Sprawa dokładnej organizacji i podziału funkcji jest w toku.

2. Sprawa węglowa. Na obydwu zjazdach zaznajamiano się ze stanem powyższej sprawy w Europie i zdecydowano nadal

ją gorliwie popierać w łonie Związku w Komisji Specjalnej Zrzeszonych Towarzystw — za pomocą odczytów i referatów, i wyższych uczelni — uwzględniając problemy energetyczne w zakresie studjów

3. Popularyzacja wiedzy technicznej. Zdecydowano nadal prowadzić pracę w kierunku szerokiej popularyzacji zarówno wśród techników jak i szerokich warstw społeczeństwa. Oczywiście powyższe dwie sprawy winne być odrębnie prowadzone rozmaitymi środkami. Zastanawiano się nad wyborem najodpowiedniejszych środków.

4. Sprawa mieszkaniowa. W celu znalezienia rozwiązania problemu budownictwa mieszkaniowego zwołano specjalny Zjazd Fachowców, który odbył się w dniu 30 września 1930 r. w Warszawie. Wnioski Zjazdu Fachowców z niewielkimi uzupełnieniami i zmianami przyjęto na XII-ym Zjeździe Delegatów (patrz Nr. 43-44-45 „Wiadomości Związku P. Z. T. z r. 1930).

5. Sprawa uregulowania ruchu samochodowego. Rozważano kwestję wprowadzenia ograniczeń dla komunikacji autobusowej, przyczem podtrzymano w całości wnioski przyjęte na III Zjeździe Polskich Techników Zrzeszonych (patrz Nr. 43-44-45 „Wiadomości Związku P. Z. T.” z 1930 r.).

6. Sprawa Ubezpieczeń Społecznych Pracowników w Umysłowych. Na wniosek Stowarzyszenia Polskich Inżynierów Przemysłu Naftowego w Borysławiu rozważano powyższą sprawę, przyczem powołano Komisję z siedzibą we Lwowie, w skład której weszli następujące Towarzystwa:

1. Polskie Towarzystwo Politechniczne we Lwowie,
2. Stowarzyszenie Inżynierów i Architektów w Poznaniu,
3. Polskie Stowarzyszenie Inżynierów i Techników woj. Śląskiego,
4. Stowarzyszenie Polskich Inżynierów Przemysłu Naftowego w Borysławiu,
5. Stowarzyszenie Techników Polskich w Warszawie,
6. Stowarzyszenie Techników Polskich w Wilnie.
7. Sprawa projektowanej Ustawy o Izbach Inżynierskich.

Wobec nadesłania przez Ministerstwo Robót Publicznych szkicu projektu Ustawy o Izbach Inżynierskich sprawa powyższa była rozważaną na Zjeździe we Lwowie. Zdecydowano wypowiedzieć się przeciw projektowi Ministerstwa, przyczem jednak rozpisano ankietę wśród Zrzeszonych Towarzystw i wyłoniono Komisję w celu opracowania projektu Ustawy.

8. Sprawy organizacyjne. Przyjęto budżet na rok 1931, zamykający się sumą 28.000 po stronie wydatków i dochodów.

F. Działalność Zarządu Związku

Zarząd odbył 6 posiedzeń, a mianowicie w dniach: 22. IX. 30, 20. X. 30, 3. XII. 30, 14. I. 31, 23. III. 31, 7. V. 31 na których, prócz drobnych spraw bieżących, rozpatrywano i sprawy omawiane na Zjazdach Delegatów.

G. Działalność Redakcji „Wiadomości Związku P. Z. T.”.

W 1930 r. „Wiadomości” wychodziły jako tygodnik, częściowo jako dwu i trzy tygodnik.

Wydano 52 numery w postaci 36 zeszytów. Prócz tego w II, III i IV kwartale wydano dodatek p. t. „Kronika Techniczna” dla dodatkowych prenumeratorów.

Kronika zamieszczała streszczenia ciekawych artykułów fachowych z pism zagranicznych. Wydano 9 numerów Kroniki.

BIBLIOTEKA
POLITECHNIKI WARSZAWSKIEJ
SPRAWOZDANIE *sekcji Robotniczej 1*

Krakowskiego Towarzystwa Technicznego
za czas od 1. III. — 31 V. 1931.

Stan członków w dniu 1. III. 1931 r.	538
Przyjęto w okresie sprawozdawczym	12
	550
Wystąpiło w okr. sprawozdawczym	4
Zmarło	1
	5
Stan w dniu 31. V. 1931. r.	545 z tego:

419 miejscowych
126 zamiejscowych

Zmarł p. inż. Hochstim Adolf członek Tow. w latach 1913 — 1922 i od r. 1930

Odczytów w okresie sprawozdawczym odbyło się 11 a mianowicie:

6. III. Inż. Józef Pruchnik, Dyr. Biura Melj. Polesia z Brześcia n/B : „Budowa Zakładu wodnego na Dnieprze w Zaporozu na Sowieckiej Ukrainie (Dnieprostroj)“ z przeżroczami.
13. „ Inż. Rokitowski Władysław (z Bielska): „Kotły wysokopiętne — wrażenia z wycieczki zagranicznej“
20. „ Inż. Dudek Henryk, Dyr. D.R.P. „Powody i rozmiary powodzi w Małopolsce“
27. „ Inż. Chmaj Marcin : „Nawierzchnie betonowe w Krakowie na tle ogólnego rozwoju tych nawierzchni“
17. IV. Dr. Inż. Rożański Adam Prof. U.J „Zamknięcie i osuszenie zatoki morskiej Zuiderzee w Holandji“ (z obrazami świetlnymi)
24. „ Dr. Spiczakow Teodor Prof. U. J. „Oczyszczanie ścieków miejskich w Bawarii przy pomocy stawów rybnych“
1. V. Inż. Regen-ztreif Zygmunt: „Cegła komórkowa“
8. „ Inż. Gedliczka Otmar: „Pomiary Wielkiego Krakowa i nowe metody miernicze“
15. „ Inż. Barszczewski Albin: „Technika-inżynierja- i inżynierowie“
22. „ Inż. Pilkiewicz Władysław: „Elektryfikacja Województwa Krak.“ Odczyt powyższy urządzony był wspólnie z Oddz. Krak. Stow. Elektr. Polskich.
29. V. Inż. Kpt. Michał Pawluć: „Zastępcze paliwa w silniku samochodowym“

W y d z i a ł

odbył 2 posiedzenia:

9. III. Omawiano sprawę nadbudowy domu na podstawie przedłożonych planów ewentualnie adaptacji I. p. dla celów Towarzystwa, o ile udałoby się obecnego lokatora usunąć. W tym kierunku postanowiono też sprawę prowadzić ze względu na mniejsze kosztą. — Następnie Kol. Skarbnik przedłożył sprawozdanie kasowe wykazując saldo + 4.300 Zł.
Dochód z najmu sali był mniejszy niż r. ub. gdyż tylko ca 4000 zł.
21. IV. Na porządku nadal sprawa lokalu — w toku pertraktacje z lokatorem na parterze o opróżnienie lokalu dla lokatora z I. p. — W związku z przyjmowaniem nowych członków uchwalono żądać od nowo-wstępujących — w myśl §. statutu Tow. — przekładania świadectw ukończonych studjów. — Po przeprowadzeniu pewnych poprawek zatwierdzono regulamin tworzącego się przy Towarzystwie Koła Absolwentów

tów Szkół Średnich Technicznych. — Na prośbę Sekcji Inżynierji Zdrowotnej uchwalono zaprenumerować czasopismo „Technisches Gemeindeblatt“ — pozatem załatwiano różne sprawy bieżące, między innymi uporządkowanie biblioteki przez pozbycie się inwentarza nieaktualnego.—

Komisja Statutowa

opracowała regulamin dla Kół tworzących się w łonie Towarzystwa i ułożyła program prac na dalsze posiedzenia, a mianowicie zmianę statutu odnośnie do sprawy sądów i przyjmowania członków.

Zebrania towarzyskie wtorkowe liczne jak zwykle. W dniu 18. marca urządzono z okazji św. Józefa zabawę taneczną.—

Streszczenie odczytu inż. F. Bąkowskiego p. t. „Zespoły grzejne i zastosowanie ich w bud. fabrycznych“.

Wygłoszonego w Kole Mechaników w d. 24 marca 1931 r.

Zespoły grzejne są to przyrządy obejmujące: nagrzewnicę z wentylatorem we wspólnej oponie; wentylator jest zazwyczaj bezpośrednio sprzężony z silnikiem elektrycznym lub z turbinką parową; ważną lecz nie konieczną częścią zespołu są zastonki kierownicze.

Pierwsze zespoły grzejne ukazały się w Ameryce w r. 1902, w Europie około r. 1915. Zasadniczą zaletą zespołów grzejnych w porównaniu z grzejnikami miejscowymi (radjatory, rury żebrowe) jest usunięcie niekorzystnego uwarstwienia temperatur, a co zatem idzie wielkich strat ciepła przez dach i oszkleńnię górne, zmniejszenie przeciągów i chłodu w dolnej części budynku, skrócenie okresu zagrzewania po przerwie.

Nagrzewnice wykonywują się niemal wyłącznie z rur z nadziarniemi na nie płycinami. Materiał: stal węglowa, miedź, mosiądz, krzem — aluminium. Mocowanie płycin na rurze najwłaściwsze jest na zimno. Osadzanie rurek w płytach ograniczających nagrzewnicę odbywa się przez rozwalcowywanie, spawanie, lutowanie. Do większych zespołów używa się wentylatorów odśrodkowych do mniejszych zaś śrubowych.

Spółczynnik przenikania ciepła poprzez nagrzewnicę zależy od: rodzaju odśrodkownika grzejnego, szybkości powietrza w nagrzewnicy rodzaju płycin i t. d. Szybkości powietrza ponad 12 m. sek. są niepożądane.

Rozróżniamy zespoły: a) dmuchające powietrze poprzez nagrzewnicę z góry na dół niekorzystne uwarstwienie temperatur, b) dmuchające poziomo poprzez nagrzewnicę, c) dmuchające z dołu do góry d) dmuchające z dołu do góry z zasyceniem powietrza z dołu (najkorzystniejsze warunki).

Przy rozstawianiu zespołów grzejnych w planie należy baczyć by jeden nie przeciwdziałał drugiemu i by wytwarzać obiegi powietrza w koło.

Dobre zespoły winni mieć bieg cichy, dać się łatwo przenosić mieć łatwy dostęp do czyszczenia i rewizji, mieć kształt estetyczny

Zespoły grzejne czerpiące powietrze z zewnątrz służą do wentylacji. Zespoły grzejne sprzężone z turbinkami parowymi, których para odlotowa zasila nagrzewnicę dają tanią eksploatację. W Ameryce stosują się na dużą skalę do zespołów grzejnych samoczynne miarkowniki temperatury.

- 1931 628.3+664.12
 P Gaz. Cukr. Nr. 7
 T JUREWICZ W. inż. O chlorowaniu ścieków w cukrowniach niemieckich w 1929/30 r 1170 sł.+1 rys
- 1931 664.12+635.11
 P Gaz. Cukr. Nr. 8
 T CHRZANOWSKI ANDRZEJ. Wartość użytkowa buraków cukrowych wobec zgorzeli liści sercowych i suchej zgnilizny korzeniowej (Instytut Przemysłu Cukierniczego w Polsce Dział Ochrony Buraków.) 4500 sł+15 rys.+1 mapka+5 tabl.
- 1931 664.12+635.11
 P Gaz Cukr. Nr. 8
 T MIKLASZEWSKI SŁAWOMIR. Występowanie suchej zgnilizny korzeni buraka cukrowego w związku z naturą gleb 3400 sł+5 tabl.
- 1931 621.852
 P Gaz. Cukr. Nr. 9
 T REJS ROMAN. Napędy patentowe „Texrope“: 1320 sł+5 rys.+1 tabl.
- 1931 664.12+621.39+654.9
 P Gaz. Cukr. Nr. 10
 T RODZIEWICZ ALEKSANDER inż. Sygnalizacja świetlna w cukrowni Brześć Kujawski. 2270 sł+1 tabl.+2 wykresy.
- 1931 664.12+628.3
 P Gaz. Cukr. Nr. 11
 T POLAK F. dr. inż. Wody brudne, cukrownicze i ich oczyszczenie podczas kampanji r. 1929/30 4800 sł+4 tabl.
- 1931 338.6+664.12
 P Gaz Cukr. Nr. 11.
 T Sprawozdanie z Zebrania Koła Cukrowników w Poznaniu. 560 sł.
- 1931 621.855
 P Gaz. Cukr. Nr. 12
 T DĄBROWSKI IGNACY. Przyczyna pęknięcia łańcuchów. 1380 sł.+5 rys.
- 1931 664.12
 P Gaz. Cukr. Nr. 12.
 T DEREZIŃSKI J. konsul. Kompanja cukrownicza we Włoszech w 1930 r. (opracowanie na podstawie prasy fachowej) 210 sł.
- 1931 338.4+664.14+641
 P Gaz. Cukr. Nr. 12.
 T J. F. Spożycie cukru w I trymestrze 1930/31 roku w głównych krajach Europy oraz w St. Zjednoczonych Ameryki. 340 sł. + 4 tabl.
- 1931 338.6+664.12
 P Gaz. Cukr. Nr. 13.
 T Sprawozdanie z Zebrania Związku Kierowników Cukrowni Rzeczypospolitej Polskiej, odbytego w Warszawie w dn. 16 i 17 marca 1931. (Oddział warszawski, 880 sł.
- 1931 631.8+635.11+664.12
 P Gaz. Cukr. Nr. 14.
 T ZAŁĘSKI EDMUND prof. Wyniki doświadczeń zbiorowych z różnemi rodzajami nawozów azotowych, wykonanych w r. 1930. 1800 sł. + 3 tabl.
- 1931 664.1.05
 P Gaz. Cukr. Nr. 14.
 T PERETJATKOWICZ B. O suszeniu, chłodzeniu i segregacji cukru kryształu w cukrowni „Józefów“. 1350 sł. + 4 rys + 1 tabl.
- 1931 664.14
 P Gaz. Cukr. Nr. 14.
 T IWASIEWICZ JAN. Troski przemysłu cukierniczego-czekoladowego 1260 sł. + 2 tabl.
- 1931 664.1.03
 P Gaz. Cukr. Nr. 15.
 T GRZYBOWSKI St. O nowszych sposobach oczyszczania soku dyfuzyjnego. 2980 sł. + 2 tabl.
- 1931 631.8+664.12+635.1
 P Gaz. Cukr. Nr. 16 i 17.
 T DIFFENBACH J. i KRZYWICKI B. Wyniki doświadczeń zbiorowych z burakami cukrowymi, przeprowadzonych w 1930 r. przez Pole Doświadczalne P. S. R. w Dźwierznie u okolicznych rolników. 3940 sł. + 7 tabl.
- 1931 664.13
 P Gaz. Cukr. Nr. 17.
 T DZIEGIELEWSKI J. inż. Fabrykacja cukru drzewnego. 1040 sł. + 1 rys.
- 1931 621.855
 P Gaz. Cukr. Nr. 18.
 T ZDROJEWSKI St. inż. O łańcuchach podnośnikowych i ich wytwórczości w Polsce 800 sł.
- 1931 664.1+664.15
 P Gaz. Cukr. Nr. 19 i 20
 T ŚLIWIŃSKI TADEUSZ inż. Zastosowanie węgla aktywowanych w cukrownictwie. Metody produkcji, oraz możliwość wytwarzania węgla aktywowanych z me-lasu. 5670 sł. + 14 rys. + 1 tabl.
- 1931 664.1
 P Gaz. Cukr. Nr. 19.
 T Przyrząd do zgęszczania soków i syropów w cukrowni Bohdana Swarczewskiego i Edwarda Szerękowskiego p. 33107 dn. 17 grudnia 1930 r. 720 sł + 2 rys.

**WYSZEDŁ Z DRUKU
SPIS CZŁONKÓW**

**STOWARZYSZEŃ
TECHNICZNYCH
NALEŻĄCYCH**

**DO ZWIĄZKU POLSKICH
ZRZESZEŃ TECHNICZNYCH
CZŁONKOWIE ZRZESZONYCH TOWARZ.**

**NABYWAC MOGĄ
W KANCELARJI**

**ZWIĄZKU
W CENIE 10 ZŁ.**

Za przesyłkę dolicza się 1 zł.

CENA KSIĘGARNI 25 ZŁOTYCH

30. VI. 31. Odczyt p. inż. Kokoczyńskiego „O zastosowaniu promieni X w przemyśle“.
7. V. 31. Odczyt p. inż. A. Zasady „Organizacja Centralnego Biura Warsztatowego“.
18. VI. 31. Odczyt inż. T. Hennela „Środki do usprawnienia produkcji i ulepszenia produktu.“

Odbędą się:

25. VI. 31. Odczyt prof. K. Taylora: „Wysokoprężny bezsprężarkowy silnik samochodowy“.
2. VII. 31. Odczyt p. inż. Jakusza „sprawozdanie z norm samochodowych oraz życzenia rynku“.

Wobec przestawienia i opuszczenia jednego z nazwisk oraz zmiany w składzie członków Komisji Rewizyjnej Koła Techników w Ostrowcu zaszłej w ogłoszeniu w numerze 18—19 Wiadomości, niżej podajemy pełny skład Zarządu:

L. Zarnowski — prezes, S. Szafrąński i W. Chrzanowski — v. prezesi, A. Dąbkowski — skarbnik, W. Gierdziejewski — sekretarz, M. Radwan — kierownik sekcji odczytowej, E. Pauli — członek Zarządu, zastępcy zaś, A. Brandt i P. Bukowski.

Do Komisji Rewizyjnej weszli:

pp. Szczep. Bratkowski, J. Gronwald i F. Matkowski.

„TECHNIK” 12

Dwufygodnik poświęcony sprawom

Redakcja i Administracja:
Katowice, Ligonia 30, II p.
tel. 30-90 P. K. O. Nr. 305.249.

Prenumerata roczna zł. 12,
półroczna zł. 6, kwartalna zł. 3.

Numer pojedynczy 50 gr.

g ó r n i c t w a ,
h u t n i c t w a ,
p r z e m y s ł u
i b u d o w n i c t w a .

PRZETARG

10

9 Okręgowe Szefostwo Budownictwa w Brześciu n.B. odda w drodze przetargu nieograniczonego następujące roboty budowlane w garnizonie Łuniniec:

I. Budowę magazynu żelbetowego.

II. Remont budynków koszarowych.

Slepe kosztorysy nabyć można za zwrotem kosztów w biurze 9 Okr. Szef. Bud. w Brześciu n.B. — Twierdza bud. 158, gdzie też są do przeglądnięcia plany, ogólne i szczegółowe warunki, oraz udzielone będą bliższe informacje.

Do oferty dołączyć kwit Kasy Skarbowej na złożone wadium w wysokości 3% oferowanej kwoty.

Oferty składać w dwóch kopertach zalakowanych do dnia 25 czerwca b. r., godz. 10-ta, o której to godzinie nastąpi komisyjne otwarcie ofert.

9 Okr. Szef. Bud. zastrzega sobie dowolny wybór oferenta, ewentualne oddanie powyższych robót oddzielnie, jak też unieważnienie przetargu bez podania powodów.

P. o. Kier. Okr. Urz. Bud. Nr. 9.

Kpt. KARWAT.

PRZETARG

11

2-gie Okręgowe Szefostwo Budownictwa w Lublinie, ulica Szpitalna 12 ogłasza nieograniczony przetarg ofertowy na budowę umywalni i ustępów z dołami przy budynkach Nr. 6, 9, 10 i 12 (koszarowych) dla 24-go pułku ułanów w Kraśniku, z terminem składania ofert do dnia 2-go lipca 1931 r. godzina 10-ta rano.

Oferty należy składać w 2-ch zalakowanych kopertach z uwidocznieniem na zewnętrznej nazwy robót, a na wewnętrznej nazwy firmy.

Do oferty należy dołączyć kwit Kasy Skarbowej na złożenie wadium w wysokości 5% od sumy końcowej.

Bliższych informacji można zasięgnąć w tut. Urzędzie gdzie też można otrzymać za zwrotem kosztów druki kosztorysowe i ofertowe na których wyłącznie można składać oferty.

Prawo wyboru oferty zastrzega się.

Kierownik 2 Okr. Urz. Budow
(—) Inż. KOSKOWSKI kpt.